

Alphen vijftig jaar geleden (1)

Tijdens de viering van de vijftigste verjaardag van Koning Willem Alexander zijn we met wat meer aandacht gaan kijken hoe ons dorp Alphen er uit zag toen de koning geboren werd. Bij de kleine tentoonstelling die we hielden hadden veel bezoekers vooral aandacht voor de enorme luchtfoto die in de grote zaal van de Edohof op de muur is afgebeeld. Daar is te zien dat er in vijftig jaar veel om ons heen is veranderd.

Enkele onderdelen willen we in de komende nieuwsbrieven wat nader bekijken om uw geheugen op te frissen. Misschien geeft het aanleiding om bij ons nog dingen te melden die het bewaren waard zijn.

Op deze foto, die eind zestiger jaren deel uitmaakte van een serie ansichtkaarten, kijken we door het laatste stukje van de Kerkstraat richting Dreumel. In deze straat zit dan nog (buiten beeld) links het garage/taxibedrijf van Veenendaal en aan de rechterkant de groente- en fruitwinkel van Jo van Leur. Het meest opvallend is het gebouw van de Rabobank (destijds nog Boerenleenbank). In 1957 werd dit gebouw opgetrokken met toen nog de ingang aan de Kerkstraat. Een bijbehorende woning verscheen tegen het bankgebouw in de Filipsstraat in 1960. In 1969 zijn de bank en de woning

verbouwd en kwam de ingang van het vergrote bankgebouw aan de Filipsstraat.

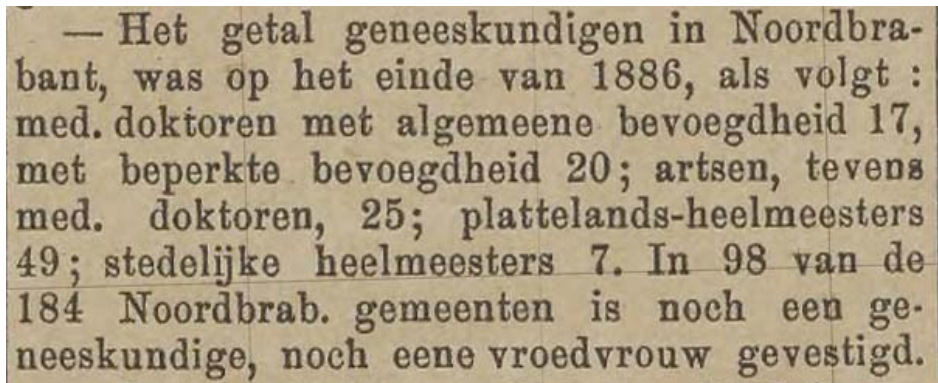
Later werd het ook in Alphen mogelijk om "geld uit de muur" te halen. Het jaar 2000 werd het jaar van de fusie van de Rabobanken in Maas en Waal. Er bleef nog een bijkantoor in Dreumel maar voor veel handelingen moesten inwoners van Alphen voortaan naar Beneden Leeuwen. De pinautomaat kreeg in 2002 een plaats op de hoek Kerkstraat-Driehuizenstraat, waar tot die tijd plaats was voor een telefooncel.

In 2004 is het gebouw van de Rabobank gesloopt, waarna er nieuwe huizen op het terrein zijn gebouwd.

Geen dokter, wel een vroedvrouw (1883-1895)

In de krant van 10 januari 1882 is te lezen dat Alphen, Wamel en Heerewaarden van alle geneeskundige hulp verstoken zijn! De Dreumelse dokter was al overleden in 1877. Het duurde wel meer dan 10 jaar voor er in Maasbommel een gemeentearzt in de plaats kwam van dokter Van Weezel (1810-1883).

In de gemeenteraadsverslagen is te lezen dat men niet hoeft te rekenen op enige tegemoetkoming in de kosten van een geneeskundige. Jaarlijks werd wel een bedrag betaald aan een dokter in de buurt die de z.g. doodschouw en inenting had verricht. In onderstaand krantenbericht is te zien dat deze situatie niet uitzonderlijk was in die tijd.

— Het getal geneeskundigen in Noordbrabant, was op het einde van 1886, als volgt : med. doktoren met algemeene bevoegdheid 17, met beperkte bevoegdheid 20; artsen, tevens med. doktoren, 25; plattelands-heelmeesters 49; stedelijke heelmeesters 7. In 98 van de 184 Noordbrab. gemeenten is noch een geneeskundige, noch eene vroedvrouw gevestigd.

In de tussenliggende periode was er wel een vroedvrouw. In 1888 werd Maria Goedhart benoemd. Ze was afkomstig uit Bergen en pas 24 jaar. Haar moeder had hetzelfde beroep en er is veel kans dat ze dit dus in de praktijk van haar heeft geleerd.

De gemeenteraad stelde nog een speciaal reglement op waar de vroedvrouw zich aan te houden had. Daarin stond dat zij zich moest vestigen in

Maasbommel en haar dienst moest verlenen in alle dorpen van de gemeente. Onvermogenen moest ze gratis bijstaan en ze mocht voor anderen maximaal 5 gulden rekenen voor een verlossing. Ze mocht niet zonder toestemming van de burgemeester buiten de gemeente overnachten en als ze langer dan drie dagen weg wilde was ook de toestemming van de wethouders nodig.

13 februari 1890 trouwde Maria Goedhart met bakker Johannes Antonius van Meekeren.

1 sept 1895 kreeg ze eervol ontslag omdat door benoeming van een gemeentegeneesheer voldoende in de behoefte van verloskundige hulp was voorzien.

Het gezin Van Meekeren-Goedhart vertrok op 3 januari 1899 naar Deurne.

De Bossche Boot

Behalve veerverbindingen met plaatsen aan de overkant van de Maas voer er tot voor de oorlog nog geregeld een boot van Alphen rechtstreeks naar Den Bosch. Deze z.g. Bossche Boot vervoerde passagiers maar ook vracht naar de markt. Het was een boot van de firma Janssen uit Lith. De boot had uiteraard ook een aanlegsteiger in Lith, in Alphen werd aangelegd bij café Lagarde aan de Molendijk (nr. 21). In het boek Dorpen aan de Rivier, uitgegeven in 2011 ter gelegenheid van de overgang van de gemeente Lith naar de gemeente Oss, is te lezen dat Hermanus Janssen in 1877 deze bootdienst al geopend heeft. In de glorie tijd bezaten de Janssens ruim vijftig boten!

Toen het vervoer per schip in 1920 concurrentie kreeg van een busdienst van Lith naar Den Bosch, kocht Janssen onmiddellijk twee bussen die gratis reden op dit traject!

Bij de werkzaamheden van de zandwinning Over de Maas zijn de oude havendammen weer tevoorschijn gekomen. Als dit gebied weer voor publiek toegankelijk is zal de plaats van deze haven in het landschap worden aangegeven.

Zoekplaatje Koninginnedag 1973

Bovenstaande foto is waarschijnlijk van Koninginnedag 1973. We weten helaas niet van wie de foto afkomstig is en we hebben ook geen idee welke moeders en welke kinderen er met hun versierde fiets op staan. Het is een mooi en vrolijk plaatje dat we graag bewaren, maar het liefst natuurlijk met zoveel mogelijk namen van mensen die er op staan erbij. Kijk op onze website in de rubriek Zoekplaatjes voor een vergroting.

Wie helpt ons verder?

Oplossing zoekplaatje Greffeling 1950

Helaas kregen we geen reacties op het zoekplaatje Greffeling 1950. Ook ons eigen speurwerk leverde nog niets op. Op onze website is de foto (ook vergroot) nog te bekijken. Mogelijk kan iemand ons toch nog iets wijzer maken.

Stichting Werkgroep Historisch Alphen aan de Maas

p/a Greffelingsestraat 23
6626 AN ALPHEN (Gld)

Elke donderdagavond in de Edohof
van 20.00 tot 22.00 uur

RegioBank NL45RBRB0918497752
KvK nr. 11069033

Ben van Dijk tel. 56 1942
Adrie van Hoogstraten tel. 56 2425
Johan de Jong tel. 56 1557

email: wham@alphenaandemaas.com
www.alphenaandemaas.com